

ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ

พันจ่าอากาศเอกเรืองเดช ศิลมี¹ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส²

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ 46 แห่ง จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่า t (Independent Samples t-test) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ LSD

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงาน อยู่ในระดับปานกลางและจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ ที่มีปัจจัยด้านชั้นยศและตำแหน่ง แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ จากการวิเคราะห์ LSD พบว่า ชั้นยศ จ่าอากาศตรี - พันจ่าอากาศเอก และ นาวาอากาศตรี - นาวาอากาศเอก มีความแตกต่างกัน ตำแหน่ง เสมียนงบประมาณ และ นายทหารงบประมาณ มีความแตกต่างกัน

แนวทางการแก้ไข ควรส่งเสริมเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ ให้ได้รับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะ สมรรถนะการทำงาน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบงานด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ของส่วนราชการ และการใช้งานในระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณ เจ้าหน้าที่งบประมาณ

FACTORS AFFECTING PROBLEMS AND OBSTACLES IN BUDGET ADMINISTRATION OF BUDGET OFFICERS OF ROYAL THAI AIR FORCE

Flight Sergeant First Class Ruangdet Sinmee and Assistant Professor Malee Jaturat

ABSTRACT

The independent study was conducted to examine the problems and obstacles in budget administration of the budget officers of the Royal Thai Air Force, and to recommend the guidelines for solving the problems and obstacles of the budget officers of the Royal Thai Air Force. The sample used in the study consisted of 100 budget officers of 46 government sectors of the Royal Thai Air Force. The data

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

were gathered through the application of questionnaires, were analyzed using Percentage, Means Standard Deviation, Independent Samples t-test, One-way ANOVA and LSD.

The study on the problems and obstacles in the budget administration of the budget officers of the Royal Thai Air Force demonstrated the lack of the knowledge on financial and budgetary laws, and on budget information system at a high level, while the aspects of budget administration and collaboration were at a moderate level. The results of hypothesis testing indicated that the budget officers of the Royal Thai Air Force with different rank and position had differences in the problems and obstacles in the budget administration in the aspect of the knowledge on financial and budgetary laws at 0.05 level of significance. The LSD analysis showed that the rank of Leading Aircraftman - Flight Sergeant First Class and Squadron Leader - Group Captain has a different. The position of budget personnel - budget officer has a different.

Concerning the guidelines for solving the problems and obstacles in budget administration, it was suggested that training should be provided for the budget officers of the Royal Thai Air Force in order to increase knowledge and understanding on the financial regulations of the government sectors, and on the application of budget information system so as to develop skills and increase work efficiency of the budget officers of the Royal Thai Air Force.

Keywords: budget administration, budget officers

บทนำ (Introduction)

กองทัพอากาศได้รับการสถาปนา เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2480 โดยมีหน้าที่เตรียมกำลังทางอากาศและป้องกันราชอาณาจักร รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชนกองทัพอากาศ มีหน่วยงานภายใต้การบังคับบัญชา จำนวน 46 หน่วย ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งงานทางด้านงบประมาณ จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ

สำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกองทัพอากาศ มีหน้าที่ในการพิจารณา เสนอความเห็น วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการด้านการงบประมาณของกองทัพอากาศ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการปลัดบัญชา มีปลัดบัญชาทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ

งบประมาณเป็นเครื่องมือที่จำเป็นและสำคัญในทุกองค์กร รวมถึง กองทัพอากาศด้วยเช่นกัน การจะดำเนินการทุกกิจกรรมของกองทัพอากาศให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นจะต้องมีงบประมาณมาเกี่ยวข้อง อีกทั้งในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน และมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านงบประมาณมีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมมากขึ้น จนทำให้เจ้าหน้าที่ทางการงบประมาณของกองทัพอากาศ ไม่ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ และกฎระเบียบที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงบประมาณ จนทำให้การปฏิบัติงานทางด้านการบริหารงบประมาณเกิดข้อผิดพลาด เช่น การบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศทางด้านงบประมาณผิด เนื่องจากอาจจะยังไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงานในระบบสารสนเทศทางด้านงบประมาณ หรืออาจไม่เข้าใจในกฎระเบียบทางด้านงบประมาณ จนทำให้กระบวนการในการบริหารงบประมาณเกิดข้อผิดพลาดขึ้น ส่งผลเสียต่อการบริหารงบประมาณและเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้

ผู้ศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ โดยคาดหวังว่าข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาอิสระครั้งนี้จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหาร งบประมาณ ให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ
2. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ ซึ่งในขั้นตอนของงบประมาณจะประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ จัดทำงบประมาณ อนุมัติงบประมาณ บริหารงบประมาณ และตรวจสอบประเมินผลงบประมาณ ผู้ศึกษาจะศึกษาเฉพาะขั้นตอนการบริหารงบประมาณ ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยเกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างจาก เจ้าหน้าที่งบประมาณ ในหน่วยขึ้นตรง กองทัพอากาศ จำนวน 100 คน

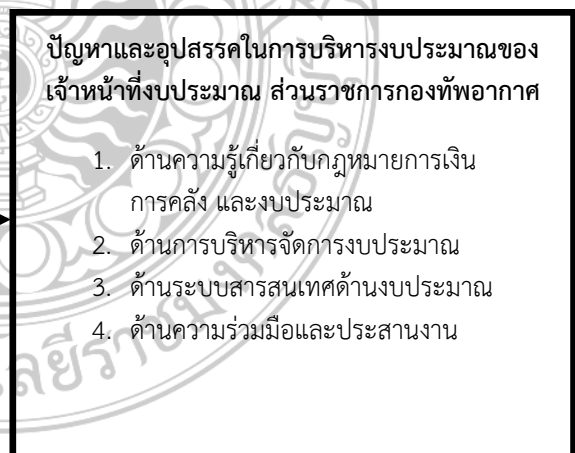
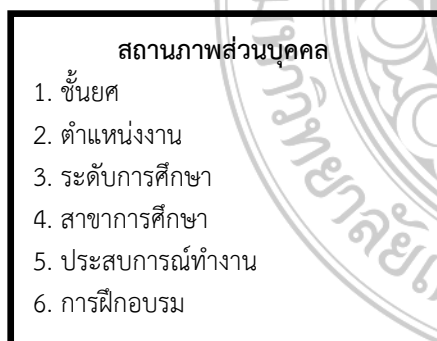
ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาระหว่าง เดือนตุลาคม 2555 ถึง เดือนมกราคม 2556

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล คือ ชั้นยศ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา สาขาการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการฝึกอบรม 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ กองทัพอากาศ ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านชั้นยศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านตำแหน่งแตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน
3. ปัจจัยด้านระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน
4. ปัจจัยด้านสาขาการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน
5. ปัจจัยด้านประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน
6. ปัจจัยด้านการฝึกอบรมแตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงรูปกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิเคราะห์

หลังจากเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 ตัวอย่าง นำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบมา ตรวจสอบข้อมูล (Editing) โดยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์โดยคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก จากนั้นทำการลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามที่ถูกต้องและสมบูรณ์เรียบร้อยนำมาลงรหัสตามที่กำหนดรหัสไว้ สุดท้ายนำมาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ทำการประมวลผลข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ในส่วนของข้อมูลปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ โดยใช้การวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชั้นยศ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา สาขาการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการฝึกอบรม ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะแสดงผลเป็นความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นยศ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา สาขาการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการฝึกอบรม ที่แตกต่างกัน ใช้สถิติ Independent samples t-test และ One-way ANOVA ในการทดสอบความแตกต่างและในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ต้องทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยและอภิปรายผล (Results and Discussion)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านชั้นยศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชั้นยศ จ่าอากาศตรี - พันจ่าอากาศเอก คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมา ชั้นยศ นาวาอากาศตรี - นาวาอากาศเอก คิดเป็นร้อยละ 24 และชั้นยศ เรืออากาศตรี - เรืออากาศเอก คิดเป็นร้อยละ 15

ด้านตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเสมียนงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมา นายทหารงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 26 และผู้ช่วยนายทหารงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 20

ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 37 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คิดเป็นร้อยละ 12 และระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8

ด้านสาขาการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสาขาบัญชี คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมา สาขาบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 27 สาขาเศรษฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12 และสาขาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 6

ด้านประสบการณ์ทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27 และมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 7

ด้านการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการเข้าฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 68 และไม่ได้เข้าฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 32

ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ

ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ด้านความร่วมมือและประสานงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

ด้านชั้นยศ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านชั้นยศมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารจัดการงบประมาณ ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงานของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยด้านชั้นยศมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน

การคลัง และงบประมาณ ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยชั้นยศ จ่าอากาศตรี - พันจ่าอากาศเอก มีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณมากที่สุด

ด้านตำแหน่งงาน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านตำแหน่งงานมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารจัดการงบประมาณ ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงานของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยด้านตำแหน่งมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยตำแหน่ง เสมียนงบประมาณ มีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณมากที่สุด

ด้านระดับการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษามีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านบริหารจัดการงบประมาณ ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงาน ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ด้านสาขาการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านสาขาการศึกษามีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านบริหารจัดการงบประมาณ ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงาน ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ด้านประสบการณ์ทำงาน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ทำงานมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านบริหารจัดการงบประมาณ ระบบสารสนเทศ ด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงาน ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการฝึกอบรม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านฝึกอบรมทำงานมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านบริหารจัดการงบประมาณ ด้านระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือและประสานงาน ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ และด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย (ชะริต จอมเรือง, 2553) เรื่องปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการจัดเก็บภาษีสถานบริการของสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 5 ด้านกฎหมาย และ สอดคล้องกับงานวิจัย (วารกรณ์ เจริญรัมย์, 2552) เรื่องปัญหาด้านการดำเนินงานด้านบัญชีของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปทุมธานี ด้านโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป ไม่เหมาะสมกับโรงเรียน และอุปกรณ์ไม่ทันสมัย

ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ และด้านความร่วมมือและประสานงาน โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย (อาณัติ ศรีจันไชย, 2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาในการบริหารงบประมาณของส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ว่า ในภาพรวมมีการบริหารงบประมาณและการอนุมัติงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย (ศิริวรรณ สุ่มเล็ก, 2546) เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัญหาทางด้านความร่วมมือและประสานงาน ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในการให้ข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

ควรส่งเสริมเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ ให้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะ สมรรถนะการทำงาน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบงานด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ของส่วนราชการ และการใช้งานในระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรทำการศึกษาประเด็นเรื่องการจัดการความรู้ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณของบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางด้านงบประมาณ การเงิน
2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ การเงิน

บทสรุป (Conclusion)

งบประมาณเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงบประมาณของส่วนราชการกองทัพอากาศ ในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ และลดภาระงานของเจ้าหน้าที่งบประมาณ จึงได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงบประมาณของกองทัพอากาศ ซึ่งเป็นระบบใหม่และกฎระเบียบใหม่ที่ออกมารองรับการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการรับบุคลากรมาปฏิบัติงานใหม่เพิ่มขึ้น จึงส่งผลต่อการปฏิบัติงานในการบริหารงบประมาณของส่วนราชการกองทัพอากาศ

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ มี 4 ด้าน คือ

ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ด้านความร่วมมือและประสานงาน อยู่ในระดับปานกลาง

จากปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ ที่อยู่ในระดับมาก มี 2 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ และด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ เนื่องจากเจ้าหน้าที่งบประมาณยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายการเงิน การคลัง และงบประมาณ และการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบและเกิดข้อผิดพลาดในรายงานข้อมูลทางด้านงบประมาณ เห็นควรส่งเสริมเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ ได้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะ สมรรถนะการทำงาน และหน่วยงานควรจัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน และระเบียบที่เกี่ยวข้องไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่งบประมาณได้ศึกษา

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- เกษม วัฒนชัย. 2544. “นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ” Thailand Education.
- จุฑามาศ จักรแก้ว. 2551. **ความคิดเห็นของบุคลากร อบต.ต่อการบริหารงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- จิราวรรณ ทรัพย์นิเวศน์. 2552. **การบริหารจัดการงบประมาณของศาลยุติธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีศาลจังหวัดกาฬสินธุ์**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์การปกครอง.
- จักรกริช ใจดี. 2542. **ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตร. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- ชะริต จอมเรือง. 2553. **ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเก็บภาษีสถานบริการของสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 5**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชิดชัย คำมี. 2545. **กฎหมายและระเบียบการคลัง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. สามเจริญพาณิชย์.
- วรภรณ์ เจริญรัมย์. 2552. **ปัญหาด้านการดำเนินงานด้านบัญชีของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปทุมธานี**. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. 2548. **การจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ. สุขภาพใจ สนพ.
- วีรพงษ์ พึ่งเดชะ. 2551. **ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจังหวัดเชียงใหม่**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริวรรณ สุ่มเล็ก. 2546. **ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อาณัติ ศรีจันไชย. 2550. **ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การส่วนตำบล อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการปลัดบัญชีทหารอากาศ**. 2554. หลักสูตรนายทหารงบประมาณ รุ่นที่ 21. โรงเรียนการปลัดบัญชี สำนักงานปลัดบัญชีทหารอากาศ.

เอกสารประกอบการบรรยายพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4. 2554.

หลักสูตรนายทหารงบประมาณรุ่นที่ 21. โรงเรียนการปลัดบัญชี สำนักงานปลัดบัญชีทหารอากาศ.

เอกสารความรู้ สตร. “เทคนิคการประสานงาน (Cooperation Technique)”. 2553. เพื่อแจกจ่ายเผยแพร่ ให้ข้าราชการ
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย.

